

एमाले नेतातय्थाय् राप्रपा नेतात

राप्रपाया नेतातय्सं सरकारलिसेया कचमच एमालेयात कन्हाल

यँ (विश्वभूमि)/ मंकाः सरकार दुने थीथी थासय् उच्च पदाधिकारीपिं नियुक्त यायेगु सम्बन्धय् पिदंगु विवादया कारणं राप्रपा दुनेया छगू लबी थौं कन्हय् थुलि तम्बयाच्वंगु दु कि उपिं आः माल धाःसा सरकार क्वःथलेत तकं तयार जुयाच्वंगु खँ सम्बद्ध छगू सूत्रपाखें सिइदुगु दु ।

सूत्रया कथं विवाद राष्ट्रिय योजना आयोगय् राप्रपां धाःम्ह मनुयात उपाध्यक्ष मध्येकल धइगु खँ निसें शुरु जूगु खः । वयां लिपा आः थीथी संस्थानया जी.एम.पिं नियुक्त यायेगु सम्बन्धी खँय् ला थ्व ल्वापु चरम सिमाय् थ्यंगु दु । थुकिइ थौं कन्हय् राप्रपाया सह-अध्यक्ष राजेश्वर देवकोटा दक्कले अप्पः तम्बयाच्वंगु दु । कांग्रेसलिसे जुइगु भागबण्डाय् थःपिं गनं नं क्वय् च्वने मज्जु धइगु खँय् दक्कले कडागु अडान वयकलं हे कयाच्वंगु दु । थौं कन्हय् वक्कः सरकारयात नियन्त्रण याइगु हाईमाण्डर नं दी । भाजु देवकोटा थुलि ईया दुने हे सरकार खनाः थुलि दक्क चायेधुंकूगु दु कि वयकः आः माल धाःसा कांग्रेसलिसेया साथ त्वःतेत तकं पूर्ण रुपं तयार दु ।

खेलकुदय् जगत गौचन नियुक्त

यँ (विश्वभूमि)/ राष्ट्रिय खेलकुद परिषदया सदस्य सचिव पदय् नांजाःम्ह कासामि भाजु जगत गौचनयात नियुक्त याःगु दु । म्हिगः च्वंगु मन्त्रिपरिषदया बैठकं थ्व खँयां निर्णय याःगु खः । भाजु गौचन उगु पदय् वइगु खँया चर्चा न्हापानिसें हे जुयाच्वंगु खः तर पञ्चायतकालय् तस्कर काण्डया द्वपनय् वयकःयात ज्वनाः कुने धुंकूगु कारणं वयकःयात ह्येगु वा महयेगु धइगु खँय् द्विविधा जूगु खः । भाजु गौचन राप्रपाया सिफारिश कथं नियुक्त जूगु खः । पुलांम्ह सदस्य सचिव भाजु केशव स्थापित अमेरिकां लिहां वयाखंत राजीनामा बियादीगु खः ।

कथं भाजु राजेश्वर देवकोटां सरकार दुने व्वलनाच्वंगु थ्व कचमच सम्बन्धी खँयात थौं कन्हय् पार्टी पिने यंकाः एमालेयाथाय् तक थ्यंकेगु ज्या नं यानाच्वंगु दु । एमालेया नेतात नापलानाः वयकलं सरकार दुने जुयाच्वंगु कचमच व उकिं थपिन्त जुयाच्वंगु समस्याया बारे कनेगु यानाच्वंगु खँ सूत्रं धाःगु दु । थ्व भवलय् वयकलं छुं न्हि न्हयव तिति

निर्णय याःगु खः । राप्रपाया राजेश्वर देवकोटां एमालेया अध्यक्ष लगायत अन्य नेतातय् नापलानाच्वंगु खँयात मनुतय्सं थ्व प्रसंगलिसे नं स्वानाः स्वयाहःगु दु ।

शीतयुद्धया घोषणा

थ्वहे भवलय् राप्रपाया अध्यक्ष एवं सांसद सूर्य बहादुर थापां म्हिगः जूगु छगू राप्रपा समर्थक विद्यार्थी संगठनया सभाय् संबोधन यासैं न्ववानादीगु खँ राजनीतिक ख्यलय् हानं मेगु चर्चा पिथनाव्यूगु दु । उगु सभाय् वयकलं थौं कन्हय् मंकाः सरकारय् दुथ्यानाच्वंगु स्वर्गुलि पार्टी राप्रपा, नेकां व सदभावनाया दथुइ थवंथवय् शीतयुद्ध शुरु जुयाच्वंगु दु धकाः तथ्यंक घोषणा यानादीगु खः । भाजु थापा खास यानाः नेकांया नेता गिरिजाप्रसाद कोइरालां थः कार्यकर्तापिनि दथुइ न्ववानादीगु थीथी खँपाखें रुष्ट जुयाच्वंगु दु ।

नेकांया बैठक थौं नं चवनीगु

यँ (विश्वभूमि)/ नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिया बैठक थौं नं चवनेत्यंगु दु । थ्व बैठक खास याना आः जुइगु राष्ट्रिय सभाया चुनावय् दनीपिं उम्मेदवारतय् नां क्वःछिइगु, पार्टीया महाधिवेशन फागुणपाखे यायेगु कथं तिथि क्वःछिइगु लागिं च्वनेत्यंगु खः धाःसां बैठकय् सरकारी ज्याया मूल्यांकन यासैं प्रधानमन्त्री देउवाया आलोचना जुइगु नं निश्चित जुयाच्वंगु दु । राष्ट्रिय सभाया निमित्त थ्वहे २७ गते

मनुया छ्यनय् नं जटा बुयावल !

यँ (विश्वभूमि)/ थनया बालुवाटारय् च्वम्ह मयजु सारिका राणाया छ्यनय् अजुचायापुक जटा बुयावःगु दु । वंगु २०५१ सालया श्रावण महिनाय् चिकिचाधंगु सपःया रुपय् जक खनेदुगु उगु जटा आः वयाः करीब क्वलाछि (एक बिता) तःहाकः जुइधुंकूगु दुसा व थ्व बढे तुं जुयाच्वंगु दनि ।

अस्वभाविक रुपं थुकथं छ्यनय् जटा बुयावःगु बारे टिचिङ्ग अस्पतालय् जांच याकबलय् अनया डाक्टरतय्सं उगु जटा छुं नं शारीरिक कारणं बुयावःगु मखु, उकिं थुकिया वासः यायेजिइमखु धकाः लिसः बियाहःगु खं धाःगु दु ।

प्राप्त जानकारीकथं, छ्यनय् व्वलंगु थ्व अस्वभाविक सपःया बारे सँ विशेषज्ञपिं व मेमेपिं मनुत नाप नं परामर्श याःवल्य सुना नं थुकिया खास कारणं सिइकेमफुगुलिं मयजु सारिकां थुकियात दैविक कारण हे जुइमा धकाः माये यानागु बिचाः प्कादीगु दु । वयकःया जटा खनाः प्रभावित जूम्ह खण्ड ववां वंगु छुं महिना न्हयव थ्व दैविक प्रभाव हे खः धकाः ठहर यानादीगु खं नं धाःगु दु ।

स्वम्हः मचाया मां जुइधुंकूम्ह २७ दं दुम्ह मयजु सारिकाया 'दर्शन' याये धकाः थौं कन्हय् आपालं मनुत वयेगु नापं शुरु जुयाच्वंगु दु । तर चिकिचाखागु छें जूगुलिं व थाय् मगानाः 'दर्शनाभिलाषि' तयत समस्या जूगु खं नं धाःगु दु । (त्यं ४ पेजय्)

आयात व भ्रष्टाचार बाहेक छुं हे बढे मज्जु

यँ (विश्वभूमि)/ थन स्ट्रक्चर हे मद्दु, उकिं थन स्ट्रक्चर एडजस्टमेण्टया न्हयसः हे वइमखु । थन गुणस्तर नियन्त्रण मद्दु । बजार मेकानिज्म मद्दु । उपभोक्ता संरक्षण नं मद्दु । कर्मचारीतन्त्र व निजी लागायाके बजेट दयेकेत ग्वहालि काइमखु । बजेटय् दुथ्याःगु निर्यात प्रवर्द्धन कोष गब्लें छयलीमखु अले प्राविधिक ग्वहालि न्ह्याब्लें सितिं वनी ।

नेपाःया अर्थशास्त्रय् दुय्यंक अध्ययन यानावयाच्वनादीम्ह अर्थशास्त्री डा. किशोर कुमार गुरु-घरानां नेपाःया अर्थतन्त्र बारे न्ववासैं म्हिगः थन जूगु 'लेवोर इकोनोमि फर ट्रेड यूनिशन' विषयया गोष्ठीइ थ्व बिचाः प्कादीगु खः ।

नेपाल फेडरेशन फर एडभान्स स्टडीज व जर्मनीया फेड्रिक इवेर्ट फाउण्डेशनया मंकाः ग्वसालय् जूगु उगु गोष्ठीइ न्ववासैं उगु फाउण्डेशनया अध्यक्ष प्रा. मदन कुमार दहाल आयात, भ्रष्टाचार व विदेशी त्यासा जक बढेजुया वनाच्वंगु खँ धासैं न्हापा भीसिबें ल्युने लाःगु दे थौं भी सिबें न्हयःने लाःवनेधुंकूगु खँ धयादिल ।

उगु गोष्ठीइ फाउण्डेशनया निर्देशक आनन्द प्रसाद श्रेष्ठ, फेड्रिक इवेर्ट फाउण्डेशनया देवराज दाहाल, ट्रेड यूनिशन कांग्रेसया अध्यक्ष लक्ष्मण बस्नेत, जिफण्ट महासचिव विष्णु रिमालपिन्सं न्ववानादीगु खः ।

शान्ति जुलुस लिपा नेपालगंज शान्त

यँ (विश्वभूमि)/ हिन्दू-मुस्मां साप्रदायिक दंगाया रुप काःवंगु नेपालगंजया ल्वापु म्हिगः निसें शान्त जूगु दु । म्हिगः सुथय् निगुलिं सम्प्रदाय, अनया राजनीतिक पार्टीया नेतात, पुलिस, बुद्धिजीवी, समाजसेवीपिनिगु छगू मंकाः शान्ति जुलुस पिकयाः देचाःहिलेगु ज्या जूगु खः ।

नेपालगञ्ज 'विश्वभूमि' यात प्राप्त जानकारी कथं, म्हिगः अनया छगू मू बजाः त्रिभूवन चोक

बन्द हे जुयाच्वनसा मेमेगु वजाः धाःसा सामान्य स्थितिइ वयेधुंकूगु व कारोबार नं शुरु जुइधुंकूगु दु ।

छुं न्हि न्हयव निसंसा ल्वापुया भवलय् करीब ४५ म्ह मनुत ज्वनातःगुलिइ ३० म्ह न्हापा हे त्वःतेधुंकूगु व ल्यं दनिपिं १५ म्हेसित नं म्हिगः पुलिसं त्वःतुगु दु ।

छुं नं अप्रिय घटना मजुसां नं म्हिगः जिल्ला प्रशासनं बहनी ७ बजेनिसें थौं सुथय् २ बजे तक कफर्यूया आदेश जारी याःगु खः । व

कफर्यूया ई घटे यानाः छुं थासय् थौं बहनी नं कफर्यू तइगु सम्भावना दु धकाः प्राप्त जानकारीइ धयातःगु दु ।

म्हीगःया सर्वपक्षीय वार्ताय् जूगु सहमति कथं उगु दंगाया बारे छानवीन यायेत गृह मन्त्रालयया सह-सचिव टिकादत्त निरौलाया संयोजकत्वय् छगू आयोग नीस्वंगु दु । स्वम्ह दुज दुगु थ्व आयोगं न्हयन्हुया दुने थःपिनिगु रिपोर्ट विइगु खँ गृह मन्त्रालयपाखें सिइदुगु दु ।

ठमेलय् हत्याः ज्यामित गिरफ्तार

यँ (विश्वभूमि)/ थनया ठमेल स्थित ओल्ड भियना रेष्टुरेण्टय् म्हिगः स्यानातःम्ह छम्ह मनुया हत्या काण्डयात कयाः प्रहरीं अन हे ज्या याइपिं फिगुंम्ह मनुतयत ज्वनायंकूगु दु । उकिइ मध्ये गुम्हेसित त्वःताहःगु दुसा फिगुंम्हेसित अर्ध कुनातःगु दनि । उम्ह मनुया हत्या यानाः अन काउण्टरय् तयातःगु दां नं गायब यानातःगुलिं प्रहरीं थुकिइ अन हे ज्या याइपिं सुं मनुया ल्हाः दयेफुगु आशंका याःगु दु । ओल्ड भियना रेष्टुरेण्टय् करीब ७० म्ह मनुत ज्या यानाच्वंगु दु । मद्दु पदम कार्की (१८ दँ) यात व थःहे चनीगु क्वथाय् तसकं जःगु

हतियारं गःपः ध्यानाः तसकं विभत्सनक्सां स्यानातःगु खः । तर सिइम्ह लानाच्वंगु क्वथाय् मरि क्वलेगु बेलुन छगू बाहेक मेगु छुं हे लुयामवःगु खँ धाःगु दु । अन ज्या याइपिं मनुतय कथं मद्दुम्ह कार्की उगु रेष्टुरेण्टय् ज्या याःवःगु हे नकतिनि निला तिति दुगु खः ।

थ्व घटनायात कयाः प्रहरीया विशेष पुचः दयेकाः छानवीन शुरु यायेधुंकूगु दु । ठमेल लागायलगातार जुयाच्वंगु थुजःगु हत्याकाण्डं यानाः थःपिं आः पस चायेकः वनेत हे ग्यानाच्वन धकाः छम्ह ब्यापारी 'विश्वभूमि'यात कंगु दु ।

भारतय् मिसाया मचाछें नं बालं कायेदु !

संवाददातापाखें
(विश्वभूमि)

नूदिल्ली/ मानवीय अंगया व्यापार धकाः मनुया म्हय् च्वंगु हि व किइनी न्याये-मिइ याइगु खँ ला भीसं स्यू, तर आः वयाः थ्व व्यापार बढे जुया वनाः मनुया (मिसा मनुया) छें न्याये-मिइ यायेगुलिइ तक थ्यंवंगु खँ सिइदुगु दु ।

जःलाखःला दे भारतय् थौं कन्हय् शुरु जुयाच्वंगु मनुया छेंया व्यापारं चिकित्सा ख्यलय् तहल्का मच्चे यानाच्वंगु खँ नं सिइदुगु दु ।

नूदिल्लीइ थ्व संवाददातायात प्राप्त जूगु जानकारी कथं भारतय् मिस्तय्सं मनुया छें मिइगु व थःगु गर्भाशय (मचाछें) कर्पिनि मचा बुइकेत बालं विइगु तक ज्या यानाच्वंगु दु । नूदिल्लीया थीथी अस्पतालया चिकित्सकतय्के न्यनेकने यानाबलय् थ्व ज्यां यानाः थौं कन्हय् चिकित्सकत थःपिं नं अलमलय् लानाच्वंगु खँ

वयकःपिन्सं धाःगु दु । ध्यवा कयाः 'दान' विइगु छेंच मचा बुइकेगु ज्या यायेगु कि मयायेगु धइगु खँय् चिकित्सकतय्सं प्रष्ट नक्सां धाये फयाच्वंगु मद्दु । थुकियात चिकित्सकतय्सं 'पेशागत नैतिकता' या विषय नापं स्वानायकाच्वंगु नं खनेदु ।

समाचार सूत्रया कथं, थुकथं मनुया छें मिइबलय् म्हेतिं नं १० निसें ३० हजार तक भा.रू. कायेगु याः । तर थ्व मचाछें 'बालं' विइपिन्सं उकिया वाः गुलि कयाच्वन धइगु खं धाःसा सिइके मफुत ।

सम्बद्ध चिकित्सकतय् कथं प्वाथय् गब्लें मचा मदइपिं (बाभःपिं), मचा स्यनाः क्वहां वइपिं वा थुजःगु हे आपुवशिक त्वचं पीडितपिं मिस्तय्सं थौं कन्हय् थ्व विधिपाखें मचा दयेकेगु यानाच्वंगु खनेदु । आः वयाः तिति चर्चाय् वःगु मनुया छें

मिइगु व मचाछें बालं विइगु थ्व ज्याः वंगु छुं दँ न्हयवं निसें हे भारतय् गुपचुप रुपं जुयावयाच्वंगु खँ सूत्रं धाःगु दु ।

भारतय् दक्कले न्हापांगु खुसी टेस्ट ट्यूब बेवी बुइकाः आः तक ३७ म्ह थुजःपिं मचा (टेष्ट ट्यूब बेवी) बुइके धुंकूगु खँ कसैं थनया हिन्दुजा अस्पतालया डा. आइ. हिन्दुजा मानवीय अंगया थ्व न्हूगु ख्यःया व्यापारं नैतिक न्हयसःत आपालं व्वलकीगु खँ कनादीगु दु ।

भारतीय चिकित्सा ख्यलय् तहल्का मच्चे यानाच्वंगु थ्व मानवीय अंगया व्यापारयात कयाः वंगु वाःलय् म्याक्स मूलर भवनं छगू गोष्ठी यानाः सहलह व्याकूगु खँ नं समाचार सूत्रं धाःगु दु । मेखे भारतय् जुइगु अप्पः धइथें खराब ज्या नेपालय् नं याकनं जुइगु जूगुलिं नेपाः थ्व बार इलय् हे सचेत जुयाच्वनेमाःगु नं खनेदु ।

जफत जूगु विश्वभूमि थौं लित बियाहल

यँ (विश्वभूमि)/ थनया मरु त्वाल्य् छगू स्टेशनरी पसलय् मियातःगु 'विश्वभूमि' न्हिपौ म्हिगः बहनी करीब ८ बजेपाखें ६० पाः जनसेवाया असइया नेतृत्वय् वःगु पुलिस पुचलं 'जफत' याना यंकूगु दु । थौं सुथय् पसः थुवाः पुलिस कार्यालयय् वंबलय् जनसेवा पुलिसं ५२ पा पत्रिका हानं लित बियाः च्यापाः पत्रिका तन धकाः धयाहःगु खँ पसल्यां धाःगु दु । म्हिगः असनय् नं पत्रिका जफत यायेत प्रहरी वःगु खः ।

कनेमज्यूगु खँ छु खः धका: जिं बांलाक हे स्यु, छाय् कि थव खँ सकभन न्यनाच्चंगु दु ।

□ विलियम कपीभ

नेपालभाषा पदंगु दँ ७, ल्या: ३११ मंगलवा: १४ कार्तिक २०५२

विश्वभूमि

नेपालभाषाया विहौ / NEPAL BHASA DAILY

सम्पादकीय

व्यक्तिमुखी जूवनाच्चंगु राजनीति

त्रिशंकु सरकारया उपनाम म्हसियाच्चंगु वर्तमान मिलिजुलि सरकारया ज्याभवः आः वयाः पार्टीगत व थव सिबें कुहांबयाः व्यक्तिगत हितय् लिकुंवांगु खँ प्रष्ट जूगु दु । विशेषतः राजनीतिक नियुक्तिया सवालय् सत्ताखुड पार्टीत नेकां व राप्रपाया मतभेद ला सतकय् तक वयेधुंकूगु दु । न्हापा सरकार नीस्वंबलय् याःगु थव सम्बन्धी समझदारी नं आः वयाः विवादया विषय जूवंगु दु । व, राप्रपां अप्वः स्मार्ट पह क्यनाहःगु खँ राजनीतिक पण्डिततयसं तायेकूगु दु ।

राप्रपा व नेकांया पार्टीगत रुपं कायम थव विवादय् नेकांयात राप्रपां मूहाःमह दुगुचा दयेकूगु खँ वयाच्चंगु दु । छायाःसां सत्ताय् थ्यनेगु नेकांया अभिष्ट लालसां राप्रपाया सुखभोग यायेगु चाहनायात नं समाहित याना यंकूगु खँ प्रष्ट जुइधुंकल ।

अन्तरपार्टीया थुज्वःगु विवाद नापनापं नेकां दुने हे नं आः वयाः व्यक्तिगत महत्वाकांक्षा तच्चकं हाबी जुयावंगु प्रति बिचाः याये माले धुंकल । यँ याहे कांग्रस मध्येया असन्तुष्ट खेमा धाःपिन्सं वर्तमान जिल्ला नेतृत्व प्रति याःगु आक्रमक ज्याभवलं आः नेकांया पार्टी कलह छायाताहां उलाक्यंगु दु ।

वर्तमान जिल्ला अध्यक्ष प्रकाशमान सिंहया पक्षय् खनेदुगु असफल राजनीतिक जीवनयात वयकःया समकालीन पासापिन्सं वयकःया असफलता कथं कयाच्चंगु दु, तर वयकः स्वयम धाःसा उज्वःगु असफलताया बाबजूद नं थःगु व्यक्तिगत स्वार्थ प्रति अन्ध रुपं न्ह्याः वनाच्चंगु दु । मानौकि असफलता वयकःया निति छुं नं प्रतिक्रियात्मक खँ मखु ।

पारिवारिक पृष्ठभूमि थुज्वःगु खँया लिधंसाय् थौं छुं नं पार्टीया छम्ह जिम्मेवार मनुखं न्हयब्वइगु महत्वाकांक्षां कन्ह्य वनाः तःजिगु आत्मघातयात आत्मसात याकेत वयागु लँपुइ न्ह्याः वनीपिन्त बाध्य याकेगु खँय् सायद विवाद मदइ । छायाःसां कमि कमजोरीयात मानवीय अवगुण मखु छगू कथं स्वभाविकता कथं कयाः उकियात आत्मसात यासँ भविष्यया लँपु प्रशस्त यायेमाःगु आवश्यकतायात बेवास्ता यायेगु प्रवृत्तिं सुं नं मनुयात गलत दिशाय् न्ह्याकीगु प्रष्ट जू ।

थौं सत्ताय् च्वनाच्चंगु स्वंगु पार्टीत अलग- अलग उद्देश्यं प्रेरित जुयाच्चंगु जक मखु, स्वंगुलिं पार्टीया मू मू नेतात तकं व्यक्तिगत स्वार्थं प्रेरित खनेदु, गुगुकि स्वभाविक रुपं अलग-अलग जूवनी । थुज्वःगु थव राजनीति राज्य यायेगु नीति जुइफु, जनताया नितिं जुइमखु, देया नितिं जुइमखु । उकिं भीसं न्यनेमाःगु दु, सुं छम्हेसिया व्यक्तिगत स्वार्थं भीगु राजनीतिया उद्देश्य खः कि दे व जनताया हित भीगु राजनीतिया उद्देश्य खः ।

ख्यालिकुं

स्वर्गय् मोजं च्वनाच्चंगु छम्ह मिजं आकाभाकां वाथाइथिं दन, अले नर्क पाखे स्वयाः ब्याँ वन । थव खनाः छम्ह यमदूतं वनाः वयात त्याप्प ज्वनाः न्यन, "छाय् वने त्यानागु छ नर्कय् ?"

वं लिसः बिल, "नर्कय् मवनां छु याये ले ? जिम्ह कलाः याकनं हे स्वर्गय् वयेत्यंगु दु का, थन ..."

न्हयब्वम्ह

अक्कलमान महर्जन

थक्वाः यँ

मंकाः सरकारपाखें जनजातीया उत्थान !

मंकाः सरकारया गठन लिपा सरकार पाखें जनजातीतयगु हक हित व उत्थानया निम्ति कुतः यायेगु छुमां (संकेत) क्यंगु दु । थुगु मंकाः सरकारपाखें सरकार गठनया तत्काल हे घोषणा याःगु भिगू बुंदाया थःपिनिगु नीतिइ जनजाती उत्थानया ज्याभवः बिइगु प्रतिबद्धता न्हयब्वःगु दु । अथे हे मंकाः सरकारपाखें पितब्यूगु बजेटय् नं जनजातीतयगु उत्थान यायेगु निम्ति सरकारपाखें "जनजाती उत्थान कोष" नीस्वनेगु ज्याभवः न्हयब्वःगु दु । थुकथं मंकाः सरकारं थःगु प्रतिबद्धता जनजाती एवं उत्पीडित जनताया निम्ति थःपिनिगु मंकाः सरकारपाखें राहतकारी ज्याभवः मार्फत उत्थान व विकास-यायेगु कथं न्हयब्वयाच्चंगु निश्चित हे रुपय् जनजाती जनताया निम्ति बांलाःगु व आशाजनक खँ खत । तर सरकारय् दुध्याःपिं सकलें

पार्टीतयगु विगत पुइका स्वयेबलय् व वर्तमान रवैया स्वयेबलय् धाःसा थव केवल घोषित नीति हे जुइगु कार्यान्वीत मजुइगु थें खनेदु । छाय्कि नेपाःमि जनतां नेकांयागु, राप्रपाया पूर्वपञ्चतयगु विगतया शासनकालया लुमितिं त्यंका हे तःगु दिन- अकिं थव नीति केवल राजनैतिक स्वार्थ पूर्वकाः नेकपा (एमाले) सिबें लोकप्रिय जुइगु चाल जक खः धइगु आभास जनतां यानाच्चंगु दु । केवल चुनावी नारा थें जक सरकारी कार्यक्रम पितब्यूगु जुइ धइगु शंका नं जनतां यानाच्चंगु दु, छाय्कि नेकां, राप्रपा व सदभावनायागु विगत व वर्तमान तसकं हे शंकास्पद अकिं सरकारया घोषित नीति व कार्यक्रम पार्टीया पाय्छि अःखः चरित्रया कथं खने दुगु दु । गुकिं यानाः जनता मंकाः सरकारया घोषणाया बारे इतःमित कनाच्चंगु दु- वास्तवय् सरकारय् दुगु पार्टी हे थःगु चारित्रिक परम्परायात हाचां गायाः अकल्पनीय कथं ज्याभवःया घोषणा यानाः सत्ताय् दुपिं पार्टीतयसं छु यायेत्यंगु- जनता थव हे न्हयसः चिं दुने इतःमितः कनाः चाःचाः हिलाच्चंगु दु ।

मंकाः सरकारं याःगु जनजातीया हकहीतया बहाली व उत्थानया कार्यक्रम घोषणा

सु-कि

बजेट नं पास जुल खनिं का !

आः भीगु बानी धाये ला नानी धायेला, थः वा थःथितिपिं गनं जाँच-जिंचय् पास जुल धाःसा भी खूब लय्ताइ नि । तितिं न्ह्याः हे लय्ताइगु । उकिंसं थः काय्म्याय्पिं हे पास जूगु खःसा ला भन् थाःगाः हे मदयेक लय्ताइगु । आः थज्याःगु खँय् यायेगु छु, भीगु बानी हे अज्याःगु ।

आः नकतिनि हे छिकपिन्सं नं न्यना हे दिल जुइ, सदनय् लाखें बजेट पास जुल । बजेट पास जुल धायेसातकि बजेटया मां-अबुपिं तीन-तीन फूट तिन्ह्याः लय्तायाच्चंगु दु । उमिसं ला थव बजेट धाःमह हाराख्वं थुगुसी फेल हे जुइ धकाः बिचाः यानाच्चंगु जुयाच्चन । आकाभाकां प्वाक्क पास जूगु खनाः लय्ताःगु धयां साध्य हे मजू ।

थव जाग्वारा बजेट पास जूगु खनाः जि नं गजब जुयाच्चंगु दु । पास हे जुइ मदुम्ह । थज्याःगु हरामीम्ह 'विद्यार्थी' गय् जुयाः पास जुल ? जाँचय् गनं चिटिङ्ग-सिटिङ्ग जक यात लाकि ? चिटिङ्ग मयाःसा गय् यानाः पास जुइ भाइ । अजुचायापुगु खँ जुल नि थव ला । अचानक बजेट पास जूगु खनाः अजुचायाच्चंगु जिं भिगः हे

□ आस्था नेपाःमि □

लिपा सरकारया गतिविधियात दुवाला स्वयेबलय् जनताया निम्ति वास्तवय् सरकारं छु छु उपलब्धीमूलक ज्या यात धकाः स्वद्वयं मुलु माले थें माला स्वःसां लुइके थाकुइ । नेकपा (एमाले) या सरकारपाखें धार्मिक कार्यक्रमया कटौती यानाः न्यागू मिनेट संस्कृत भाषाया समाचार

संस्कृत समाचारया विरोधय् आन्दोलन याःपि

जनजातिया पक्षय् थःगु प्रतिबद्धता जाहेर

याःमह मंकाः सरकार संस्कृत समाचार धःसा

प्रशारण तु याकाः थःगु घोषणाया

फुस्कूलुपह क्यनाच्चंगु दु ।

तयाच्चंगु खः, गुकिया विरोधया सामना यायेत नं एमालेया सरकार व पार्टीया आपालं शक्ति छयले माल, गुकिं नं एमाले सरकार स्वःथलेत विपक्षीपार्टीतयत उर्जा ब्यूगु खः, उगु विरोधया विषययात छखे वांछवयाः मंकाः सरकारं धार्मिक कार्यक्रमया ई अप्वयेकाः न्हापा थें ५० मिनेट हे याना बिलसा- एमाले सरकारं जनजाती व गैर, खस जातीया जनताया छ्यनय् न्वच्युंगु संस्कृत समाचारयात यथावत हे कायम याना बिल । संस्कृत समाचारया विरोधय् आन्दोलन याःपिं जनजातिया पक्षय् थःगु प्रतिबद्धता जाहेर याःमह मंकाः सरकारं संस्कृत समाचार धाःसा प्रशारण तु याकाः थःगु घोषणाया फुस्कूलुपह क्यनाच्चंगु दु । जनजातीया उत्थानया कार्यक्रम पित बिइगु खःसा तसकं हे अशिक्षित जुयाच्चंगुपिं नेपाःया आपालं सक्षम व प्रतिभाशाली जनतायात इमिगु जाती, जनजातिया मातृभाषां हे रेडियो व टेलिभिजनय् कार्यक्रम बिया बिइमाः व कार्यक्रम निर्माण व प्रशारण यायेगु अवसर बिइमाः । अभ क्षेत्रीय व राष्ट्रिय स्तरया स्टेशनं मार्फत बिस्कं (अलग्ग) हे छगू फ्रिक्वेन्सी थःथःपिनि मातृभाषां हे कार्यक्रम संचालन याना बिइमाः । राष्ट्रया धुकू

समानुपातिक ढंग दक्वं जनताया निम्ति छयलेमाः छगू वर्ग व छगू समुदायया हीत व कल्याण जुइकथंया ज्याभवः दिकेमाः । संस्कृत भाषां समाचार बियाः ब्यर्थय् हे राष्ट्रया सम्पत्ति स्वाहाः याये मज्यू- छाय्कि सुनानं खंलांबल्हाया निम्ति मछ्यःगु संस्कृत समाचार प्रशारण यायेगु धइगु आंगसा ताःहाकःपिं पुरातनवादी ब्राह्मणतयगु न्हाय् म्वाकेगु जक खः । खस भाषाया जननी भाय् जूगुलिं संस्कृत भाषां समाचार ब्यूगुलिं खसभाषा मातृभाषा दुपिं सकलें हे लय्तायेगु बाहेक थव समाचारया छु औचित्य मनु- अकिं थज्याःगु औचित्यहीन ज्यायाः विरोध विवेकशील जुसें यायेमाल-अलेतिनि जनताया नुगलय् च्वने फइ । मखुसा फगत छगू कार्यक्रमया घोषणा यानाः जनताया दथुइ लोकप्रिय जुइगु दिवास्वप्न सिबाय् छुं मखु ।

अले प्राथमिकतस्तरय् प्रत्येक राष्ट्रिय भाषाया माध्यमं शिक्षाकाये दइगु संवैधानिक व्यवस्थायात सरकारी क्षेत्रं तिबः बिइमाल । पाठ्यक्रम तयार यायेगु, जनजाती जनताया बाहुल्य दुगु थासय् उमिगु हे मातृभाषां शिक्षा बिइगु बिद्यालय चायेका बिइगु बाय् न्हापाया बिद्यालययात हे रुपान्तर यानाः जनजातीया मातृभाषां शिक्षा बिइगु बिद्यालयया रुपय् विकास यायेगु । अले जनजातीया जनतायात उचित अवसर प्रदान यायेगु निम्ति सरकारपाखें आरक्षणया नीति नं नालाकाये मालेफु । समानुपातिक रुपं देश व जनताया विकास यायेगु जूसा थव अनिवार्य हे जू । अले माल धाःसा आवश्यक संरक्षण व प्रोत्साहन नं बिइत सरकार न्हयचिलेमाः । थुकथं प्रारम्भिक रुपं थुलि ज्या जक याना ब्यूसां जक जनजातीं थुगु मंकाः सरकार पाखें लय्ताइगु खइ तर नेकांया इलय् अनिवार्य संस्कृत शिक्षाया बोझनेपाःमि जनताया छ्यनय् न्वचिनाः भावी सन्ततीया शैक्षिक दिशा हे अन्यौलगस्त यानाः ब्यूगुलिं जनता शसकित जक मखु मंकाः सरकारया कार्यशैली प्रति सतर्क व सचेत नं जूगु दु ।

छिगु खँ

आः गणेशमान हे छुं

नववानाबिइगु खः लाकि ?

संपादकजु, युगपुरुष, लौहपुरुष श्री गणेशमान सिंहया सम्मान यायेत गणेशमान अध्ययन प्रतिष्ठान पलिस्था यानाः वयकःया कदर गुगु यायेत्यंगु खः व साहै हे च्वच्छयेमाःगु खँ खः । गणेशमान छम्ह थज्याःमह मनु खः, गुम्ह लिपा नं हानं जन्मे जुइमखु । अज्याःमह मनुयात कदर याये हे माः । तर आः वयाः वयकःया नांया प्रतिष्ठानय् नं ल्वापु ख्यापु प्यावल धाःगु न्यनाः धाःसा साहै म्हाइपुयाबिल । भी धाइगु नापं दु कि हिन्दु के पीछे ज्ञान । अथे हे धइथें न्हापा बिचाः मयासँ प्रतिष्ठान जक गठन यानाः संगुलिं थये ल्वापु ख्यापु पिहांवःगु खः । पार्टी-पार्टीइ जक ल्वापु धयां ला आः प्रतिष्ठानय् नं ल्वापु जुइत्यन खनिं । थज्याःगु अवस्थाय् आः ल्वापु मदयेकेत श्री गणेशमानं हे छकः छुं न्ववाना-बिइमाल । मखुसा वयकःया नामय् दाग किइत जक बेर मनु ।

□ चन्द्रलाल सिं यल, बाफः ।

ट्यूशन छगू ब्वंका बियाबलय् पास जुल का ।
 "गय्, आः तक नं नेपाःयापिं मास्टरतयत ट्यूशन ब्वंकाः पास यायेज्यूगु नि ला ?"
 "गन नेपाःयापिं मास्टरतयगु खँ धकाः । नेपाःयापिं मास्टरतयत ट्यूशन ब्वंकेब्यूसा आलु नयेधुंकल जुइ का ।"
 "अले गनयापिं मास्टरतयत ब्वंके बियागु ले ? दार्जिलिङ्गयापिं मास्टरतयत ब्वंके बियागु ला ?"
 "दार्जिलिङ्ग मखु अमेरिका, अमेरिका ।"
 "अमेरिका ?!"
 "अले छु ले । अमेरिकां निसें मास्टर भिके यानाः ट्यूशन ब्वंकागु जिमि बजेटयात सिल ला छि ?"
 "अमेरिकां निसें ?!"
 "अमेरिकांनिसें जक मखु, छम्ह मास्टर न्हूदिल्लीं व छम्ह मास्टर जर्मनीं नं भिके यानागु दु । प्यखेरं विदेशी मास्टरतयत तयाः ट्यूशन लगे यानाबियाबलय् अथें पास का । विदेशी मास्टरतयसं ट्यूशन ब्यूगु धायेसातकि कापी जाँचे याइपिं नं थर्कमान हे जुल जुइ । अले ला अथें हे पास का ।"
 विदेशीः मासांबिपिन्सं हे ट्यूशन ब्यूगु खःसा स्वदेशी मासांबिपिन्सं छु यायेफइ धकाः ! जि मनय् खँ ल्हाकाः कुप च्वना ।

बजेटया मां-अबुयाके टेलिफोनय् न्यना । (न्यने नं माल नि भाइ, कन्ह्य थहे मस्तयत पास यायेगु तरीका ला सियाच्चनी नि ।) जि फोनय् स्वापू तया- "हेलो !"
 "हेलो !"
 "थव बजेटया छँ खः ला ?"
 "खः, छि ।"
 "बजेट स्व ले ?"
 "बजेट पिने म्हितःवन ।"
 "अले छि सु न्ववाना-च्वनागु थें ?"
 "जि बजेटया अब् न्ववानाच्वनागु का ।"
 "अय्, अयसा नमस्कार न्हां ।"
 "नमस्कार, नमस्कार ! नापं जय नेपाल नं ।"
 "अबुजु !"
 "हजूर ।"
 "बजेट ला पास जुल हं मखु ला ?"
 "जुल जुल, याउँक हे पास जुल ।"
 "अले गय् यानाः पास जूगु ले, थव बजेट ला पास हे जुइ फइमखु धाःगु मखुला ?"
 "पास मजुइत्यंगु ला खः SSS तर टन्न धायेक

सिन्धुलीया गोली काण्डबारे मानवाधिकारवादीतय रिपोर्ट

यै (विश्वभूमि)/ ध्व हे वंगु २०५२ साल भाद्र २४ गते सिन्धुली जिल्लाया महादेव स्थान गाविस वडा नं. ४ गडीदमार (मरेन खोला) निवासी शेरमान कुंवरया छैय बहनी न्यागु राउण्ड गोली शेरमानयात ताके यना: कयेकगु वंगु जेष्ठ १ गते शिक्षक मनोहर खतिवडा संदरमुकामं यंकुगु ध्यबा लुटे या:गु लगायत मरेन लगायत सर्वसाधारण जनतायात विनाकारण गिरफ्तार यायेगु मानसिक व शारीरिक यातना बिइगु आदि मानव अधिकार तथा प्रचलित कानूनया उलंघन जुइकथं प्रहरी प्रशासनं या:गु ज्या यथास्थिति बुझे यायेगु लागिं मानव अधिकारवादी संघ संस्थाया प्रतिनिधिपिन्सं अध्ययन यांना: आ: नकतिनि छगू रिपोर्ट पिका:गु दु ।

घटनाया पृष्ठभूमि :
वंगु २०५२ साल आषाढ १ गते शिक्षक मनोहरलाल संदरमुकामं ज्वना व:गु दां लुटे या:गु धका: शेरमान कुंवरयात नापं प्रतिवादी दयेका: श्री ५ या सरकारं डांका मुद्दाया द्रपनय सिन्धुली जिल्ला अदालतय अभियोग पत्र न्हयव्याया: ७० न्हिया वारेन्ट पूर्जा जारी यांना: छैय टांस यायेधुंकरुं ख: । उगु हे द्रपनय ज्वनात:म्ह हरि श्रेष्ठयात पुर्पक्षया लागिं अदालतया उजं कथं सिन्धुली कारागार ग:खाय कुनात:गु ज्याचवन । उपिं शेरमान कुंवर, हरि श्रेष्ठ व नारायण गोलेपिन्सं डांका डाले या:गु द्रपनय अदालतय कारवाही जुयाचवंगु दु । उपिं संजमोया कार्यकर्ता जूगु व उगु लागाय शेरमान कुंवरया विशेष राजनीतिक प्रभाव दुगु खं नं सिइदुगु दु । उगु हे राजनीतिक प्रतिरोधया कारणं मेपिं राजनीतिक पार्टी नापं कांग्रेस व राप्रपां उगु भुइया मुद्दाया दोषारोपण संजमोया कार्यकर्तापिन्सं लगे यांना:

प्रशासनं दक्क हे मरेन लगायात आर्तिकत या:गु ख: ।
घटनाया प्रवृत्ति व वारदात स्थल
सिन्धुली जिल्लाया पश्चिम लागया चुरे पहाड निसें उत्तर व महाभारत पर्वत श्रृंखला निसें दक्षिणया दथुइ चवंगु फांटय पूर्व पश्चिमपाखे बा: वनाचवंगु मरेन खुसि सिथय चवंगु गडिदमार गामय चवंगु शेरमान कुंवरयां छैय २०५२/५१/२४ गते बहनी करीब १२ बजे आकाभाकां राईफल व खुकुरीं सुसज्जित प्यम्ह व कथि व खुकुरी ज्वनात:पिं २० म्ह प्रहरी शेरमान घनाचवंगु इलय थ: जहान पिसाव या:वंम्ह छाय लिहां मवल धका: खापा चायेका: स्व:वल । उगु इलय पुलिसत खना: मल्ला क्यवं तुं बिस्यु वनेत्यंवलय राजु जोशी व विश्वकर्मा नांया प्रहरी मदिकक न्यागु राउण्ड गोली कयेकलं नं शेरमान छले यांना: बिस्यु वनेत सफल जूगु ख: । वकुन्हु हे बहनी मोहनिया लागिं म्ये न्यायेत वंम्ह शेरमानया ल्युनेया छैय घनाचवंम्ह संजमोया कार्यकर्ता रुद्र बहादुर ठाडा मगर व टेक बहादुर भ्लोनयात लं हे मफिकुसें न्यव: न्हयाका: उपिंपाखे हातहतियार नं बरामद जूगु धका: खरखजानाया मुद्दा चले यांनाचवंगु जुयाचवन । शेरमानयात गोलीमलाना: बिस्यु वनेत सफल जूगुयां लिपा शेरमानया पीछि रामकुमारी कुंवरयात व बया भा:तयात नीमेल व बिस्युवंम्ह शेरमानयात गन सुचुकातया धका: खुकुरी व राईफल छ्छाती व प्वाथय दाया: पाठेघरं हि बा: वयेक शारीरिक तथा मानसिक यातना ब्युगु व परिवारया मेपिं दुज:तयत नं ख्याना: दायाधकगु ख: ।
ध्व बारे प्रमुख जिल्ला

अधिकारी ऋषी केश पौडेल व डि.एस.पि. विष्णु रिमालया प्रतिक्रिया थये दु ।
शेरमान डांका ख: । डांकाया जहानयात कुटपिट यायेगु, बहनी वना: खोजतलास यायेगुलिइ जूगु घटना सामान्य घटना ख: । अदालतं जारी या:गु वारेण्ट टांस जूसां स्वला तक ज्वने दइ । सुराक प्राप्त जूगुलिं शेरमानयात ज्वनत्यनाबलय, थ:गु सुरक्षाया लागिं गोली चले यांनागु ख: । अन दोहोरो गोली चले जूगुलिं प्रहरी गोली कयेकेमा:गु अवस्था थ्यंगु ख: धका: स्वीकार या:गु दु । तर गोली कयेकेमा:गु वस्तुगत अवस्था व स्थिति क्यनेफुगु धा:सा मद् । प्र.जि.अ. तथा डि.एस.पिं थ:गु पाखे बयान पेश या:सां थुपिं न्हयस:या लिस: धा:सा दनाचवंगु दु । (१) अदालतं वारेण्ट जारी जुइधुंका: गोली कयेकेमा:गु छु अवस्था थ्यन ? (२) दोहोरो गोली कयेकल धइगु धापूयात पुष्टी यायेगु आधार छु दु ? (३) अभियुक्तया दुज:तयत बहनीया इलय कुटपिट या:गुया कारण छु ? आदि न्हयस:या लिस: प्रहरी प्रशासनं बिइफुगु मद् ।
सिद्धेश्वर गाविसया नाय: दिर्घराज श्रेष्ठ व नेकांया प्रतिनिधियाके उगु गोली काण्डया सम्बन्धय प्रतिक्रिया कयाबलय गोली गैर कानूनी रुपं कयेकगु व थुकिं उगु लागया जनता यक्व हे त्रसित जूगु निर्विवाद ख: धका: स्वीकार यात । अदालतय मुद्दा चले जुयाचवंगु अवस्थाय प्रहरी हस्तक्षेप यांना: बहनीया इलय दुस्वया: मस्त मिसा लगायत बुराबुरीपिन्सं हातपात यांना: दमनया चरम परकाष्ठा व राजनीतिक प्रतिशोधया कारणं जूगु खं पीडित पक्षपिन्सं धा:गु दु ।
थजा:गु घटनायात दक्क पक्षपाखे घोर भ्रत्सना यायेमा:गु व

दोषीयात कारवाही यायेमा:गु पीडित पक्षं धा:गु दु । सरकारी पक्षं अदालतय चले यांनाचवंगु मुद्दायात कया: गोली काण्ड घटित याकूगु प्रतिशोधपूर्ण, संविधानया मर्मया विपरित व कानूनया अवज्ञा जूगुलिं सर्व-साधारण जनतां घृणा व रोष प्रकट या:गु दु ।
निकर्ष व सुझाव
ध्व गोली काण्ड यांना: प्रहरी प्रशासनं प्रचलित कानूनया तप्यं हे उलंघन या:गु खनेदु । प्रचलित कानून कथं बहनीया इलय सुयांगु नं छैय दुहांवनेगु प्रावधान मद् । संविधान तथा कानून नागरिकयात प्रदान यांनात:गु वैयक्तिक स्वतन्त्रता व कानूनी शासनया हकयात प्रहरी प्रशासनं प्रत्यक्ष दाथ्या ब्युगु खनेदु । दोहोरो गोली चले जूगु व प्रहरीयापाखे गोली कयेकेमा:गु अवस्था गनं नं खनेमद् । अदालतं कानूनी प्रक्या बमोजिम, वारेण्ट जारी जुइधुंका: अदालतय विचाराधीन जुयाचवंगु मुद्दाया प्रतिवादीयात गोली कयेकेगु यैजा:गु घटना जुइगु प्रहरी प्रशासनया बल मिच्याई व अमानवीय कारवाही बाहेक मेगु छुं मखु । ध्व घटनाया उचित छानबिन यांना: दोषी व उगु गोली काण्डय जिम्मेवार डि.एस.पि. तथा प्र.जि.अ.यात कारवाही जुइमा:गु खनेदु ।
ध्व प्रतिवेदन मानव अधिकारवादी संरक्षण मन्त्रया दांभरी तथा अधिवक्ता रामप्रसाद श्रेष्ठ, नेपाल बुद्धिजीवी संगठनया महासचिव तथा अधिवक्ता मुक्ति प्रधान व नेपाल वार एसोसियसन मानव अधिकार समितिया दुज: तथा अधिवक्ता खिमलाल देवकोटापिनिगु स्थलगत अध्ययनय आधारित ख: ।

पन्तिइ नेवा: जाति बारे गोष्ठी

पनौति (विश्वभूमि)/ ध्वहे वंगु ५ कछला (११ कार्तिक) नेपाल संवत् १९९६ न्हूदया लसताय नसंचा पुच: पन्ति "नेवा: जातिया सांस्कृतिक देन" विषयय बिचा: गोष्ठी यात । इन्द्रेश्वर उच्च मा.वि., पन्तिइ जूगु उगु गोष्ठीया उलेज्या नेवा: दे दबूया नाय: भाजु भक्तिदास व पुच:या संस्थापक दुज: भाजु मानसागर श्रेष्ठ यांनादीगु ख:सा उगु ज्याभवलय धीधी विद्वान भाजुपिन्सं न्वचु बियादिल ।
न्वचु बिइगु भवलय नेपालभाषा मंका: खल:, यैया नाय: पद्मरत्न तुलाधरं नेवा: जातिया सांस्कृतिक महत्व तच्चकं दु उकिया:गु संरक्षण यायेमा:गु खं धयादिल । कवि दुर्गालाल श्रेष्ठ थेंज्या:गु ज्याभव: इलय बलय जुयाचनेमा:गु खंय व: ब्युसं समसामयिक कविता वाचन यांनादिल । भाषारत्न सत्यमोहन जोशी नेवा: संस्कृतिया विस्तृत

चर्चा यांनादिल । उगु ज्याभवलय डा. साफल्य अमात्य पन्तियागु सांस्कृतिक महत्व व सांस्कृतिक सम्पदाया संरक्षण यायेमा:गु खंय थ:गु न्वचु केन्द्रीत यांनादिल । नेवा: दे दबूया महासचिव डा. केशवमान शाक्य दबूयागु आवश्यकता बारे कनादिल ।
अथेहे प्रो. बलदेव जुजु, भाषाविद सूर्यबहादुर पिवा:, इतिहासकार तेजेश्वर बाबु वंग:, मल्ल के. सुन्दर, कवि श्याम सुन्दर सैजु, इतिहासकार काशीनाथ टमौटं नं गोष्ठीइ थ:पिनि न्वचु बियादिल । काभ्रे जिल्लाया प्रतिष्ठित व्यक्तित्वतयसं ब्वतिका:गु उगु ज्याभवलय काभ्रेया धीधी थाय्या नेवा:तयसं नं ब्वति का:भा:गु दु ।
ज्याभवलय लसकुस न्वचु पुच:या दुज: महेश्वर नासननी बियादिल । नसंचा पुच: पन्तिं दैय दसं थुकथंया धीधी ज्याभव: न्यायेका वयाचवंगु दु ।

काय्या कामना यांना: हनीगु नख:- छठ पर्व

यै (विश्वभूमि)/ कार्तिक शुक्ल षष्ठी कुन्हु जुइगु मिथिलाया दक्कले त:धंगु नख: "छठ पर्व" म्हिग: जनकपुरय परम्परा कथं हन ।
छठ पर्वया लसताय मेखे वीरगंज नगरपालिकां ११ लाख दां तुइका: तयेकूगु सुर्च:या मूर्तियात स्थानीय घडिअर्वा पुखूया दथुइ म्हिग: हे वैदिक विधिपूर्वक पलिस्था यात ।
भारतया आन्ध्र प्रदेशय दयेकाह:गु उगु मूर्तिया वजन ८ टन दुगु ख:सा मूर्तिइ सुर्च:या फ्यतुनाचवंगु रथयात न्हयम्ह सलं सालात:गु आकृति दु ।

उगु मूर्तिइ म्हिग: सुथय वीरगंज नगरपालिकाया प्रमुख माधवलाल श्रेष्ठ, उप-प्रमुख अजय कुमार द्विवेदी, दुज:त व नगरपालिका कर्मचारीत तथा ब्राम्हणपिन्सं प्राण प्रतिस्था या:गु ख: ।
तराईलय यक्वं धार्मिक महत्वं जा:गु "छठ पर्व" हिन्दु धर्मावलम्बीत खास यांना: मिस्तयसं धीधी ज्वलं तया: विना वनाचवंगु सुर्च:यात अर्घ्य बिइगु परम्परा दु ।
परिवारया दुज:तयगु सुख, समृद्धि तथा ल्वय लनीगु व काय बुइगु कामना यासं छठ पर्वय म्हिग: सनिलय बिइत्यंम्ह सुर्च: व धौ सुथय त्वयेत्यंम्ह सुर्च: याता पूजा याई ।

चितवन पार्क स्वइत-स्वइत गुलि-गुलि फाइदा बियाचवन ?

गणेश शेखर शर्मा
(रासस)
भरतपुर/ शाही चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जय जंगल व जनावरतयगु दुश्यावलोकनया लागिं वंगु आर्थिक दैय ६४ हजार ७४९ म्ह पर्यटकत व:गु ख:सा २०५०/५१ या आर्थिक दैय ५८ हजार ९९४ म्ह जक पर्यटकत व:गु खं धा:गु दु ।
उपिं पर्यटकत मध्ये विदेशी पर्यटकलिसे जंगल प्रवेश शुल्क वापत छम्हेसिया ६५०/- व नेपाली तथा भारतीय पर्यटकतयत म्हीतिं १०/- तका दस्तुर कायेगु प्रावधान दु ।
थुकथं उगु निकुञ्जय जंगल चा:हिलेत निकुञ्जया किसि प्रयोग या:गु वापत बा:पाखे ७४ लाख ७०

हजार १५०/- तका आम्दानी जूगुया लिसें होटल रोयल्टी पाखे ४४ लाख ९७ हजार ८४८/- तका आम्दानी जूगु ख: ।
उगु निकुञ्जय घाट ठेक्का डुङ्गां वारपाय यायेबलय, किसि ज्व:वनीबलय, घाय व मेमेगु धीधी लागु पाखे छुइछुइ राजश्व संकलन जुयाचवंगु दु ।
निकुञ्ज दुने धीधी चीधंगु व त:धंगु यांना: २५ गु ताल दु । व तालत मध्ये देवी लामा, मभुरा, मुण्डा, नन्द भाउज्यू, टम्बर व नन्दन प्रमुख ख: ।
उगु निकुञ्ज दुने आ: ४६० म्ह गैडा, १०० म्ह धुं, २०० म्ह भालु व ४०० म्ह गौरी सा (गाई) ३० म्ह जंगली किसिया नापं ४५० ताजिया

भंग व निगु जातया गोही तथा १२० जातया न्या दुसां २०० किसिमया लाप्चा: दु ।
उगु निकुञ्ज दुने त:धंगु व चीधंगु यांना: न्हयगु होटल व निकुञ्ज पिने निकुञ्जया न्हय:ने ५० गु होटलत दु । उगु होटलं भिद्र: मनुतयतं रोजगारी बियात:गु खं सिइदुगु दु ।
निकुञ्ज दुने धीधी कथंया जनावर, भंग:, ताल आति स्वयेत व आरामदायी रुपय च्वनेत विदेशी पर्यटकत वयेगु या: ।
निकुञ्जया पिने वचौली गाविसय चवंगु सौराह गामय अच: धइथें होटल दुगुया लिसें चितवनया आदिवासीया रुपय थारु जातिपिनिगु रहनपाखे नं पर्यटकत आकर्षित जूगु

दु । उगु लागाय जंगल व जनावरतयगु सुरक्षाया लागिं पलिस्था यांना त:गु श्री ५ महेन्द्र प्रकृति संरक्षण कोषं नं पर्यटकतयगु सुविधया लागिं स्थानीय ल्यायम्ह-तयत गाइड सम्बन्धी तालिम बिया: ११० म्हेसित ज्या बियात:गु दु ।
लिसें स्थानीय कृषक व विद्यार्थी, शिक्षक, ल्यायम्हतयत नं इलय ब्यलय गोष्ठी, सभा, तालिम आदिया व्यवस्था यांना: वन जंगल व जनावरतयगु संरक्षण यायेगु तरिका बारे जानकारी यायेगुया नापं बुज्या यायेगु प्रविधि व विद्यार्थी पिनिगु लागिं ज्ञानवर्द्धक ज्याभव:या ग्वसा:ग्वया: सिरपाया व्यवस्था व मिस्तय लागिं सुज्या, थाज्याया तालिम व मेथिन नापं प्रदान यायेगु या: ।

बुद्धि: ने.सं. १०२८ वछलाख पारु
मदगुहि: ने.सं. १११५ चौलागा आम्हे

२७ वडा विकास समिति, भेग ३ या संयोजक भाजु बाबुराजा महर्जनया हनेबहम्ह मां रत्नमाया महर्जन मदया दुखं क:पिं सकलें छेंज:पिन्सं मन तयाचवने फयेमा धका: व मदुम्ह सुखावति भुवनय वास लायेमा धका: खुलाया तिथिइ

बिचा: हायेका

२७ वडा विकास समिति
मासंगा: , यें

आ: शून्य समययात नं मन्त्रीपिन्सं लिस: बिइमा:
यै (विश्वभूमि)/ प्रतिनिधि सभाया शून्य समयय आ: हरेक महिनाय लय छक: मन्त्रीपिन्सं सांसदतय न्हयस:या लिस: बिइमा:गु व्यवस्था या:गु दु । म्हीग: चवंगु प्रतिनिधि सभाया बैठकय शुरु जूगु शून्य समयय न्ववासं नेकपा (एमाले) या कमलराज श्रेष्ठं शून्य समययात सरकार मन्त्र्यगु जूगुलिं उगु इलय पिदनीगु खं नं न्यनेगु व्यवस्था मिले यायेमाल धका: माग तयादीगु ख: ।
लिपा सभामुखं रलिइ यासं आर्विल महिनाय छक: मन्त्रीपिन्सं शून्य समयय न्ववायेमा:गु व्यवस्था यांनागु खं कनादीगु ख: ।

बांलाक ता:ई तक तुइगु तिसा-ज्वलं दयेकेमा:सा

लुमंका दिसँ

के.आर. शाक्यया ज्यास:
खिउँल, यें

फोन: २२९४५२

नेपाली खाम

बाङ्गेशुवा - फोन २२३९३९
धर्मपथ -
बागवजार - फोन २२४७४१

हिरा लुं वह

ध्व सकतांया तिसा ज्वलं तयारी न्यायेमा:सा

छगूयां छगू जक छिगु पस:

राजेन्द्र कुमार शाक्य
थायमद्, त:खाछें क्वय

फोन: २२९०३३

सकता कथंया तिसाज्वलंया निति

छित: मा: कथंया न्हू न्हूगु डिजाइनया तिसा ज्वलं दयेकेमा:सा वा न्यायेमा:सा जिमिथाय दुस्व:भायेत इनाप यांना

निरञ्जन रत्न शाक्य
गुच्चा त्वा: यें
फोन: (पस:) २२०३८८, (छें) ४१४६६४

ग्यारेण्टी दुगु लुं, वह न्यायेत न्हयाबलें लुमंकादिसँ

पुण्यरत्न शाक्य
थायमद्, यें
फोन: २२४३८६, २२१३९८

थौया टि.भी.

नेपाल टी.भी.

- ६:०० प्रसारण आरम्भ स्वदेश गान
- ६:१० बाल कार्यक्रम- "इन्द्र धनुष"
- ६:३५ खेलकूद
- ७:०५ समाचार
- ७:२५ टेलिफिल्म अमर पुत्र
- ८:०० परिवृत्त
- ८:३० समाचार
- ९:५५ गीताञ्जली
- ९:३० आँधीभयाल
- १०:१५ अंग्रेजीमा समाचार

जी.टी.भी.

- १७:१५ और एक मिनेट
- १७:४५ कार्टून
- १८:१५ कलामम् गानमम्
- १८:४५ जी जैसा
- १९:१५ आन्दोलन
- १९:४५ एक दुजे के लिए
- २०:१५ हम पाँच
- २०:४५ इटस माइ शो
- २१:१५ तारा
- २१:४५ हसरतें
- २२:१५ द न्युज
- २२:३५ बिजनेस राउण्ड अप
- २२:४५ जमीर
- २३:१५ फिल्मी दिवाने
- २३:४५ दरार

स्टार टि.भी.

- १७:१५ स्टार ट्रेक
- १८:१५ व्याटम्यान
- १८:४५ होम एण्ड अवे
- १९:१५ इन्टरटेन्मेन्ट टुनाइट
- १९:४५ मास
- २०:१५ फ्लाइट डक्टरस
- २१:१५ द एक्स्ट्रा अर्डिनरी
- २२:१५ द बोल्ड एण्ड द व्युटिफुल
- २२:४५ सान्ना बारवरा
- २३:४५ हार्ड कपी

बी.बी.सी.

- १५:१० टाइम आउट
- १८:०० मनी प्रोग्राम
- १९:०० वर्ल्ड बिजनेस रिपोर्ट
- १९:१५ न्युज आवर एशिया प्यासिफिक
- २०:१० टाइम आउट
- २१:१० पानोरमा
- २२:१० टाइम आउट
- २३:१० टाइम आउट

भी च्यानल

- १४:४५ बिग ब्याड
- १५:४५ सिग मनिला
- १६:४५ वाइ डिमान्ड
- १७:४५ द भाइव
- १८:४५ ओभर द एज
- १९:१५ फस्ट डे फस्ट शो
- १९:४५ बिग ब्याड
- २०:१५ ए टु जेड अफ रक
- २०:४५ एक का तीन
- २१:१५ टप अफ द पप्स
- २१:४५ म्युजिक मास्टर
- २२:१५ फस्ट डे फस्ट शो
- २२:४५ वाइ डिमान्ड
- २३:४५ सोनिएला

थौया लुँ वह बजा:

छापाबाला लुँ तोला - ९०३०/-
तेजाबी लुँ तोला - ८९३०/-
वह: - १३२/-
२०५२ कार्तिक १४ गते
निहन्य १ ताई तकया भा:

सुनचाँदी व्यवसायी संघ, यें

मजिमगा:गु टेलिफोन

वीर अस्पताल (इमरजेन्सी)	२२३८०७
पाटन अस्पताल	५२२२९५
भक्तपुर अस्पताल	६९०६७६
प्रहरी कन्ट्रोल रूम	१००
दमकल	१०१
बिद्युत प्राधिकरण	२२७०६१
ब्लड बैंक	२-२५३४४+२-२९३४४
रात्री टयाक्सी	२२४३७४
रेडक्रस एम्बुलेन्स	२-२८०९४

निर्वेली नगर सेनाया कब्जाय

यें (विश्वभूमि)/ श्रीलंकाय तामिल टाइगर गुरिल्लातयगु कब्जाय लानाच्वंगु उत्तरी जाफ्ना प्रायद्वीपया राजधानी जुयाच्वंगु जाफ्ना शहर कब्जा यायेगु भवलय श्री लंकाया सरकारी सेनां अनं १० कि.मी. जक तापागु निर्वेली नगरया आपा: धइथें भाग कब्जा यायेधुंकूगु खँ श्रीलंकाया सैनिक सूत्र धा:गु दु तर तामिल टाइगर सूत्रतसें थ्व निर्वेली नगर कब्जा जूगु खँ स्वीकार मया:नि व उगु थासय भीषण ल्वापु जुयाच्वंगु खँ जक धा:गु दु । सैनिकतसें स्वलाप्यला न्हय:निसें न्हयाकाच्वंगु तच्च:गु कार्यवाहीया भवलय बा:छि न्हय:निसें जाफ्ना शहर हे कब्जा यायेगु ता: तया: तच्च:गु आक्रमण यानाच्वंगु दु । सेनाया सूत्रया कथं थुगु दौरान जूगु भीषण ल्वापुइ सेनाया पक्षय १६९ म्ह सीगु व ५०० म्ह घा:पा: जूगु व तामिल विद्रोहीतय

पक्षय ५०० म्ह सीगु व १५०० म्ह घा:पा: जूगु दु । सेनां आम नागरिकत गुलि हताहत जुल धइगु वारे छुं धा:गु मद्, तर छम्ह रोमन क्याथोलिक पादरीया कथं सीपिं सामान्य मनुतय ल्या: ३५ निसें ४० तक दु । थुकिया दथुइ तामिल विद्रोहीतय नेता भाजु भेल्लुपिलाइ प्रभाकरणयात राजीव गान्धीया हत्याया मामलाय भारतीय अनुरोध कथं भारतय सुपुर्दगी यायेगु सम्बन्धय कानूनी ज्याखँ पूवंगु खँ अनया महान्यायाधिवक्ता भाजु शिब्ली अजिजं धयादीगु दु । भाजु प्रभाकरण हालया दिनय न्हापा च्वनाच्वंगु थासं विसे वंगु समाचार दु तर व गन वन धइगु यकीन जानकारी सरकारयाके नं मद् । अथे जूगुलिं थ्व ज्या वास्तविक रुपं यायेगु धइगु तसकं थाकूगु खँ ख: धका: पर्यवेक्षकतय धापू दु ।

बोस्निया एकीकृत जुयाच्वनेफइमखु

यें (विश्वभूमि)/ बोस्नियाया मामलाय अमेरिकाय जुइगु वार्ता सतिना व:गु इलय हालय बोस्नियाया मुस्मां सरकारया प्रधानमन्त्री हारिस सिलाइजिकं बोस्नियायात निकू कुचा याना: बोस्नियाई सर्वतपाखें बोस्नियाई भू-भागयात सर्बियालिसे स्वाये यंकेगु संभावना दइगु ख:सा वार्ता न्हयाइमखु धका: चेतावनी बियादीगु दुसा बोस्नियाई सर्व नेता रादोभान काराजिकं एकीकृत बोस्निया धइगु असंभव खँ ख: धका: धासें बुल्गेरियां पिदंगु छगु पत्रिकाय अन्तर्वार्ता बियादीगु दु । भिग: पिदंगु उगु अन्तर्वार्ताय वयकलं धयादीगु दु, अमेरिकां दयेकात:गु छम्ह हे राष्ट्रपति छगु हे संसदया बोस्नियाली शान्ति योजना असंभव खँ ख: । बोस्नियाय केन्द्रीय प्रशासन

व सरकार मतसें निगु राष्ट्र दयेकेहे मा: । जिपिं मुस्मांतलिसे वांला:पिं ज:ला: ख:ला बाहेक मेगु जुइफइमखु छायकि सर्वत बहुमतय दया: इमिसं युगोस्लाभियायात स्वीकार मया:, अथेहे तुं मुस्मांत बहुमतय दइगुलिं जिमिसं बोस्नियायात स्वीकार यायेमखु । भाजु काराजिकं बोस्नियाय इलामिक राष्ट्र खडा याइगु संभावना प्रति नं खतरा क्यानादिल व धयादिल- थ्व तसकं क्यानापुगु खँ ख: छाय कि उकिं कट्टरता क्वचिनेगु ज्या जुइ । बोस्नियाई सर्वतसें क्रिश्चियन संस्कृतिया रक्षा यानाच्वंगु दु । युरोपं याकनं हे थ्व खँ थुइकेमाली-तिनि । नेटों पक्षपात याना: सर्वत विरुद्ध आक्रमण या:गु खँ नं वयकलं उगु अन्तर्वार्ताय धयादीगु दु ।

इटालियन नागरिकयात स्या:म्ह ज्वन

यें (विश्वभूमि)/ ठमेलया रेगी पवय वंगु असोज २७ गते इटालियन नागरिक डेभिड क्यारारोयात स्या:पिं मध्येया छम्ह खमजुइ गुरुइ (२० दँ) यात भिग: प्रहरीं ज्वंगु दु । फरार जुयाच्वपिं उगु हत्याकाण्डया न्याम्ह अभियुक्तत मध्ये नक्शालय च्वम्ह खमजुइ उगु हत्या लिपा नयां वजारय थ: पाजु साइगे गुरुइया छैय सुलाच्वंगु ख: । यें जिल्ला प्रहरी कार्यालयया पुलिसतयसं सुराकया लिधँसाय भिग:

चान्हय सुलाच्वंगु हे अवस्थाय वयात ज्वंगु ख: । फरार जुयाच्वपिं मेपिं प्यम्ह अभियुक्ततयत मालेगु ज्या जुयाच्वंगु खँ प्रहरी सूत्रं 'विश्वभूमि'यात कंगु दु । लिसें थुमित नं आ: थौकन्हय पाखे हे ज्वनेफइगु आशा नं प्रहरी सूत्रं प्वंकूगु दु । वकन्हू रेगी पवय च्वनाच्वंवलय थ: मिसा पासायात हायेकल धका: प्रतिरोध या:वलय डेभिडयात वियरया सिसी व छुरां सुया: स्यानाच्वंगु ख: ।

स्वतँजालं कुतुंवया: अय्ला:गुलु धा:पा:

यें (विश्वभूमि)/ अय्ला त्वना: थ:गु सन्तुलनय मदयाच्वम्ह कान्छा तामाङ्ग नांया मनु छम्ह भिग: क्षेत्रपाटी स्थित थ: बाल च्वनाच्वंगु छैया स्वतँजालं कुतुंवया: धा:पा: जूगु दु । धा:पा: जूम्ह कान्छा तामाङ्ग

कुतुं वयेसातकि वयात वीर अस्पतालय वास: यायेत यंकूगु ख: । अस्पतालय विश्वभूमि संवाददातां स्वापू तयावलय वया होश हे मव:नि । वयागु अवस्था चिन्ताजनक दु धका: वास: यानाच्वम्ह डाक्टरं कंगु दु ।

संक्षिप्त विश्व समाचार

क्यूबेकया जनमत संग्रह
क्यानडाया पूर्वी प्रान्त क्यूबेकया जनतां भिग: थ:गु प्रान्तयात क्यानडां स्वतन्त्र यायेगु लाकि मयायेगु धइगु सम्बन्धय मतदान यात । मतदानया प्रारम्भिक लिच्व:या आधारय थथेहे जुइधका: धायेफइमखु धका: पर्यवेक्षकतसें धा:गु दु । मतदान ९० प्रतिशत जूगु व थ्व छगु रेकर्ड हे जूगु खँ समाचारय धयात:गु दु । मतदानया ज्या अनया ईकथं भिग: बहनी न ता:इलय व भीथाय्या ई कथं थौं सुथय ६:४५ पाखे क्वचा:गु ख: । थौं सन्ध्यातकं पूरा लिच्व: वइगु अनुमान दु ।

स्वतन्त्र सरकारया माग
अफ्रीकी राष्ट्र तान्जानियाय भिग: जूगु आम चुनाव सम्पूर्ण रुपं धाँधलीपूर्ण जूगुलिं अन छगु स्वतन्त्र सरकारया स्थापना यायेगु माग अनया विपक्षी पार्टी या:गु दु । इमिसं थ्व सरकारया नेतृत्व अनया प्रधानन्यायाधीशं यायेमा:गु खँ नं धा:गु दु । अनया निर्वाचन आयोगं चुनाव एकदम स्वच्छ रुपं जूगु धका: धा:सां अन गुलिखे मतदान अधिकृत तकं मगा:गु खँ समाचारय धयात:गु दु ।

वकीलया राजीनामा
इजिप्टय सरकारया विरुद्धय आतंककारी गतिविधि न्हयाका वयाच्वपिं 'इस्लामिक ब्रदरहूड' धइगु संगठनया ज्वनात:पिं मनुतय विरुद्ध न्हयानाच्वंगु मुद्दाय थुपिं मनुतय पक्षय बहस याइपिं सकलें वकीलतसें राजीनामा यानाच्वंगु समाचार दु । इमिसं थथे राजीनामा ब्यूगु कारणय इमिसं मुद्दाया कार्यवाही मिले मजुइक या:गु धइगु खँया विरोध यानात:गु दु व पुलिसं अभियुक्ततय सफाइया निमित्त ई मब्यूगु खँ नं न्हयथंगु दु । थुपिं वकीलत मुक्कं ६२ म्ह दु । थुमिसं थुकियात राजनीतिक मुद्दा धका: धा:गु दु तर सरकार थुकियात अपराध मुद्दाया रुप बियाच्वंगु दु । अनयाम्ह महान्यायाधिवक्तां थुमिसं राजीनामा ब्यूसां मुद्दाया कार्यवाही धा:सा दीमखु धका: धा:गु दु ।

राष्ट्रपति-उपराष्ट्रपतिया कचवं
दक्षिण अफ्रीकाया आ:या सरकायापाखें १३ दँ पुलांगु छगु हत्या काण्डया सिलसिलाय भूतपूर्व श्वेत सरकारया रक्षामन्त्री माग्नस मिलान व १० म्ह सैनिक अधिकाारीतय गिरफ्तार यायेगु वारेन्ट जारी जुइधुंका: अनया उप-राष्ट्रपति व न्हापायाम्ह राष्ट्रपति भाजु फ्रेडरिक डी क्लार्क थ:पिं न्हापाया थुपिं अधिकारीतय पक्षय दुगु व इमित म्वा:मदुगु आरोपं वचे यायेत स्वयेगु खँ धासेंली अनयाम्ह राष्ट्रपति नेल्सन मण्डेला व उप-राष्ट्रपति भाजु क्लार्कया दथुइ कचवं पिदंगु खँ सीदुगु दु । वयकलं थ्व मुद्दाया सामना जुइगु खँ नं धयादीगु दु । थथेहे हालय भाजु क्लार्क राष्ट्रपति मण्डेलां भाजु क्लार्कयात फय्यां धका: धा:गु खँ नं अन चर्चित जुयाच्वंगु दु ।

नेपाल संवत् १९९६ न्हँदँया लसताय नेपालभाषाय् दक्कले न्हापांगु म्येमा: **नास:** (NEPAL BHASA NON STOP SONGS) बजारय् पिदने धुंकल मू :- ५०/- तका जक स्वापू :- अन्नपूर्ण क्यासेट सेन्टर, असं (ACDA) फोन :- २२४४३४

छपाइ स्टेशनरी सामान वाण्डीङ्ग
व्वनापौ कार्ड कम्प्यूटर प्रिन्ट फोटोकपि
लेमिनेशन स्पेशल खाम फाईल भ्वंया वट्टा
थ्व सकताया नितिं **मोनअमि फोटोकपि स्टेशनरी**
ओमबाहा: यें फोन : २३०७९९, फाक्स : २२२५९७

क्याहाया लगभया नितिं मा:गु सकतां सरि च्वलं मा:सा लुमकाचिसें । **लाखा छँ**
अन हे च्वना: सरि भपीगु ख:सा **कृष्ण चाट हाउस**
न्हयावलें छिक्पिनिगु सेबाय्
लाखा छँ मोन्डसुइ नैवसाय सुदन नापस

हिदान जीवन दान ख:
नेपाल संवत् १९९६ न्हँदँया लसताय **हि-दान (Blood Donation)**
जुइगु दु । व्वति क्यादिसं थाय् : थाय्मदुत्वा: (मंका: खल: ज्याकू न्हय:ने) ई : सुथसिया ८:३० निसें २:०० ता: तक तिथि : ने.सं. १९९६ कछलाथ्व १२ कार्तिक १८, शनिवा:
गवसा: खल:
नेपालभाषा मंका: खल:

चरिकोटय् न्हयँदँ दुम्ह मचायात बलात्कार या:म्हिसित ज्वन
यें (विश्वभूमि)/ चरिकोटय् भिग: न्हयँदँ दुम्ह मिसा मचायात बलात्कार या:म्ह छम्ह मनुयात प्रहरी ज्वंगु दु । पुलिस सूत्रं 'विश्वभूमि' यात ब्यूगु जानकारी कथं मकैवारी गाविस वडा नम्बर ३ याम्ह जाने दमाई नांयाम्ह उम्ह मनुयात बलात्कार या इपनय भिग: अनया प्रहरी कार्यालयं ज्वंगु ख: ।

मनुया छयनय नं ...
सिइदु कथं, वंगु २०५१ साल श्रावण महिनाया छम्ह चान्हय आकाभाका थ:गु म्ह धरथर खा:गु, सास: ल्हायेत थाकूगु व करीव बाघो तक बेहोश थें जुया:लि कन्हय कुन्हु छुंयोया दथुव्वय थ्व संया प्व: खनेदुगु खँ धा:गु दु । मेगु सँ सिवें थ्व जटाया सँ पा:गु, जटा व छयनय छँ स्या:चा: नं मदुगु व म्ह नं स्वस्थ दुगु खँ सिइदुगु दु । जटा वयावसां निसें थके छुं हिउपा: नं व:गु थें महशुस यानाच्वम्ह मयजु सारिकाया नुग: थौकन्हय पूर्णरुपं इश्वरीय भक्तिभावय लीन जुइगुपाखे क्वसा:वनाच्वंगु, भजन- किर्तन व आध्यात्मिक भावना प्रति रुची अप्पयाव:गु व भजन- किर्तनया इलय् क्वा: अजुचायापुक्क ह्याउंसे च्वनीगुलिं गुलिखें मनुत थ्व खना: ग्याना: बिस्युं तक वंगु खँ धा:गु दु । हाल वयकलं न्या, ला मनइगु, निहं छछा: जक नइगु, सुथय बहनी निष्ठापूर्वक पूजा, पाठ व महाद्यया ध्यान याइगु, ककीचां सँ मछ्यनीगु, व जटायात त्वपुया तयेगु यानादी । थुगुसी मोहनीया नवरथवलय उगु जटाय नलिस्वां नापं वयावल धका: कनादीम्ह मयजु सारिकाया थ:छें भरतपुरय ख: । वयकलं मचां निसें हे म्हगसय महाद्य: व मेमेपिं थ: खनीगु व जटा वुसांसिसें उज्व:गु म्हगस अफ अफ: खंगु खँ नं कनादीगु दु ।